

Wrocław, 10 lutego 2003 roku

WK.0913/115/K-43/02

**Pan
Konrad Rowiński
Burmistrz Miasta**

**Urząd Miasta Lubań
ul. 7 Dywizji 14
59 -800 Lubań**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art.1 ust.1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. nr 55 z 2001 r., poz. 577) przeprowadziła w okresie od 22 sierpnia 2002 roku do 26 listopada 2002 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Urzędu Miasta Lubań. Wyniki kontroli zawarto w protokole podpisanym 26 listopada 2002 roku przez Burmistrza i Skarbnika Miasta.

W dniu 2 grudnia 2002 roku wpłynęło pismo zawierające zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole kontroli złożone przez Burmistrza Miasta (znak: nr OR 0903/1/2002 z 29 listopada 2002 roku).

Na podstawie ustaleń kontroli oraz po wnikliwej analizie treści złożonych zastrzeżeń stwierdzono, co następuje:

Nieprawidłowości w działalności jednostki, były rezultatem niewystarczającej znajomości obowiązujących przepisów prawa oraz dbałości o ich przestrzeganie, a zwłaszcza ustawy o rachunkowości, ustawy o finansach publicznych, ustawy o zamówieniach publicznych a także unormowań wewnętrznych. Nieprawidłowości wynikały również z niedopełnienia obowiązków przez Zarząd Miasta i pracowników Urzędu.

W związku z brakiem właściwego nadzoru nad zaciąganiem zobowiązań przez Gminę Miejską Lubań, dopuszczono do uszczuplenia środków publicznych wskutek zapłaty odsetek za nieterminową realizację zobowiązań, jak również do zaciągnięcia zobowiązania przekraczającego kwoty wydatków określone w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Z tytułu nieterminowych spłat zobowiązań Gmina Miejska Lubań w latach 1999 - 2002 zapłaciła odsetki karne w łącznej kwocie 222.144 zł, w tym z tytułu ubezpieczeń społecznych 69.398 zł. Na odsetki zapłacone przez Urząd Miasta przypadła kwota 101.687 zł, w tym: z tytułu dostaw i usług - 74.720 zł i z tytułu ubezpieczeń społecznych 26.002 zł. Doprowadzono w 2001 roku do trzykrotnego - w porównaniu z rokiem budżetowym 1999 - wzrostu stanu zobowiązań wymagalnych. Wystąpiła utrata zdolności do terminowej spłaty długu przez gminę w latach 2000-2001. Spłaty rat pożyczek i kredytów za 2000 i 2001 rok były dokonane z naruszeniem terminów umownych.

Naruszone zostały zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób rzetelny i bezbłędny. Zaniedbania w ewidencjonowaniu składników majątku Gminy spowodowały nierzetelne przedstawienie ich stanu i wartości w sprawozdaniach finansowych. W księgach rachunkowych 2001 i

2002 roku oraz w bilansie jednostki nie wykazano składników majątkowych o wartości 1.658.253,40 zł wniesionych w formie aportu rzeczowego spółkom, których udziałowcem jest Gmina Miejska Lubań.

Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły:

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno-prawnych

Nie dokonano aktualizacji Zakładowego Planu Kont w części dotyczącej konta 132 "Rachunki środków inwestycyjnych" w związku ze zmianami wprowadzonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 1752), obowiązującego od 1 stycznia 2002 roku. Nie wprowadzono zmian w ewidencji księgowej. Finansowanie inwestycji odbywało się poprzez rachunki inwestycyjne a nie jak winno być bezpośrednio z rachunku bieżącego. Nadal funkcjonowało konto 012 "Pozostałe środki trwałe w magazynie" pomimo, że Plan kont dla jednostki budżetowej oraz przepisy powołanego rozporządzenia nie przewidywały prowadzenia tego konta. Ponadto Zakładowy plan kont nie uwzględniał funkcjonowania konta 015 "Mienie zlikwidowanych jednostek" oraz konta 030 "Długoterminowe aktywa finansowe", co było niezgodne z przepisami cytowanego wyżej rozporządzenia. Negatywnym tego skutkiem był brak ewidencjonowania na tych kontach operacji gospodarczych, które wystąpiły w jednostce i były istotne dla oceny jej sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki. Stanowiło to niedopełnienie przez Burmistrza Miasta obowiązku wynikającego z art. 8 ust. 1 i art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 76, poz. 694).

Nie sporządzono wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych metodą ręczną, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o rachunkowości w związku z art. 13 ust. 1 ustawy.

Na dowodach księgowych, nie zamieszczano numerów identyfikacyjnych, co spowodowało brak powiązań źródłowych dowodów księgowych z zapisami dokonanymi na ich podstawie w ewidencji syntetycznej i analitycznej i stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z przepisu art.21 ust.1 pkt 7 ustawy o rachunkowości w brzmieniu obowiązującym w tym okresie. Zapisy w ewidencji oznaczone były numerami identyfikacyjnymi wyciągu bankowego i dotyczyły wielu operacji gospodarczych objętych wyciągiem. Zapisy nie zawierały więc cech wymaganych art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Kierownicy trzech gimnazjów oraz dwóch gospodarstw pomocniczych nie dysponowali pełnomocnictwem Zarządu Miasta, do działania jednoosobowo co było niezgodne z postanowieniem §21 pkt 1 Statutu Miasta Lubań oraz przepisami art.47 ust.1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.).

W zakresie gospodarki pieniężnej.

Rada Miasta nie wskazała banku do prowadzenia obsługi bankowej budżetu miasta. Obsługa bankowa budżetu miasta wykonywana była przez dwa banki: Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. Oddział w Jeleniej Górze i Bank Zachodni WBK S.A O/Lubań, bez przeprowadzenia postępowania w trybie ustawy o zamówieniach publicznych. Stanowiło to naruszenie przepisów art.134 ust.1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 155, poz. 1014 ze zm.) oraz art. 2 pkt 8 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 72, poz. 664).

Stany rachunków bieżących w Banku Zachodnim oraz w Banku Gospodarki Żywnościowej wynikające z urzędów księgowych (ewidencji analitycznej do konta 133 "Rachunek budżetu") nie były zgodne z potwierdzeniem sald na dzień 31.12. 2001 roku, co było niezgodne z treścią planu kont dla budżetu gminy, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Finansów nr 46 z 1 sierpnia 1995 roku w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont...(Dz.Urz. Min. Fin. nr 14, poz. 60).

W latach 1999 - 2002 zostały przekazane środki pieniężne z rachunku depozytowego, gminnego funduszu ochrony środowiska, rachunku inwestycyjnego i funduszu świadczeń socjalnych w łącznej kwocie 1.020.233,9 zł na rachunek budżetu miasta. Na dzień kontroli nie zostały zwrócone środki pieniężne w kwocie 143.508,77 zł. Zasilanie budżetu miasta środkami z gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej było niezgodne z przepisami art.88 w związku z art.87 a ustawy z 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 1994 roku, nr 49, poz. 196 ze zm.), a od 1 października 2001 roku ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. nr 62, poz. 627 ze zm.) oraz z przepisami art. 22 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego może się odbywać w sposób określony w art. 48 ustawy o finansach publicznych.

Uzyskane pozabudżetowe środki finansowe ze Stowarzyszenia Gmin Polskich Euregionu Nysa nie zostały wprowadzone do budżetu miasta po stronie dochodów, co było niezgodne z przepisami ustawy z 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2002 (Dz.U. nr 150, poz. 983 ze zm.).

Zaakceptowane do wypłaty czeki gotówkowe w ilości 7. blankietów nie zawierały daty ich wystawienia, a po stronie rozchodu były ewidencjonowane bez daty wydania czeków, co pozwalało na przetrzymywanie czeku i przekazywanie do realizacji nawet do 6 miesięcy po ich wystawieniu, co stwierdzono w przypadku dwóch czeków rozchodowanych w lutym i kwietniu 2002 roku.

Stan rzeczywisty druków opłaty poza targowej nie był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Nie były przestrzegane postanowienia instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania. Stwierdzono bowiem ewidencjonowanie przychodu druków ścisłego zarachowania w ilości niezgodnej z dowodem zakupu druku oraz z przyjętymi w uregulowaniach wewnętrznych zasadami.

W następstwie powyższego część druków pozostawała poza ewidencją druków ścisłego zarachowania. Wydawano druki, pomimo braku pisemnego zapotrzebowania, akceptowanego przez kierownika wydziału, u którego dane druki będą używane, co było niezgodne z zapisem § 3 pkt 3 i § 4 pkt 2 instrukcji i ewidencji druków ścisłego zarachowania. Wystąpiły przypadki wydawania inkasentom bloków opłat targowych, mimo nie rozliczenia się z poprzednio pobranych, co było sprzeczne z zapisem §4 pkt 4 tej instrukcji. W instrukcji druków ścisłego zarachowania nie uwzględniono druków stosowanych w Urzędzie i objętych ewidencją ścisłego zarachowania (świadectw miejsca pochodzenia zwierząt oraz zezwoleń na wykonywanie krajowego zarobkowego przewozu osób).

Druki ścisłego zarachowania zinwentaryzowano na dzień 31.12.2001 roku z naruszeniem zasad określonych w § 5 tej instrukcji, ponieważ spisem z natury na ten dzień nie zostały objęte druki będące u osób dokonujących operacji tymi drukami. Inwentaryzację druków będących na stanie w dniu 31 grudnia 2001 roku przeprowadzono niezgodnie z treścią § 1 zarządzenia nr 20 Burmistrza, zobowiązującego do przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze spisu ich ilości z natury. Nieprawidłowości powyższe świadczą o braku realizacji zalecenia pokontrolnego nr 2 skierowanego w wyniku kontroli kompleksowej w 1998 roku w brzmieniu: prowadzenie gospodarki drukami ścisłego zarachowania zgodnie z instrukcją ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

W zakresie rozrachunków

Zarząd Miasta zaciągnął zobowiązanie wobec Lubańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji o 149.200 zł przekraczające kwotę przewidzianą w budżecie na 2001 rok (w dziale 900 "Gospodarka komunalna i ochrona środowiska", rozdziale 90001 "Gospodarka ściekowa i ochrona środowiska", § 6050 "Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych"), co stanowiło naruszenie przepisów określonych w art. 28 ust. 1 oraz art. 92 ust. 3 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Nieterminowo regulowano w 2001 roku zaciągnięte zobowiązania wobec wykonawców robót, dostaw i usług. Na dziesięciu kontrahentów, objętych badaniem u siedmiu stwierdzono nieterminowość w regulowaniu ich wierzytelności. Z kwoty zobowiązań objętych kontrolą (343.265 zł) około 64 % stanowiły zobowiązania, które były wymagalne według stanu na 31.12. 2001 roku. Zobowiązanie w kwocie 150.000 zł wobec Lubańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. w Lubaniu uregulowano po ośmiu miesiącach od ustalonego, umownego terminu zapłaty. Zobowiązanie wobec Przedsiębiorstwa Drogowego we Wrocławiu uregulowano po dziewięciu miesiącach, wobec Zakładu Usług Remontowych i Pomiarów Elektrycznych w Lubaniu po sześciu miesiącach, a wobec Wielobranżowej Spółki z o.o. „T and J” w Zgorzelcu uregulowano po ponad trzech miesiącach od terminu ustalonego w umowach. Pozostałe zobowiązania objęte próbą wybraną do kontroli, w kwocie 123.962,30 zł nie były wymagalne na 31.12.2001 roku, ponieważ termin ich płatności przypadał na styczeń 2002 roku. Zostały one uregulowane w 2002 roku, jednak

niektóre po ustalonym terminie płatności - zobowiązanie wobec Przedsiębiorstwa Drogowego we Wrocławiu zlikwidowano dopiero po sześciu miesiącach od ustalonego terminu.

Za nieterminową zapłatę zobowiązania Wielobranżowej Spółce z o.o. "T and I" w Zgorzelcu zapłacono w 2002 roku odsetki za zwłokę w kwocie 2.337,48 zł.

Niezależnie od powyższego stwierdzono finansowanie robót budowlanych gminy o wartości 880.111,34 zł zrealizowanych w 2000 roku na podstawie umowy nr TI2232/1/99 z 8 kwietnia 1999 roku przez wykonawcę tych robót - Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Lubaniu, a następnie spłacanie zobowiązań przez okres jednego roku przez gminę.

Na 31.12. 2001 roku nie uzyskano pisemnego potwierdzenia salda zobowiązań przez Przedsiębiorstwo Drogowe we Wrocławiu oraz na koniec 2000 roku przez czterech kontrahentów z tytułu wpłaconych przez nich wadium, tym samym nie spełniono wymogu określonego w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Wadium wpłacone do przetargów na roboty budowlane, zostały zwrócone w 2001 roku zamiast w 2000 roku - bez odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego, na którym były przechowywane, pomniejszonych o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizję bankową za przelew pieniędzy na konto oferenta, czym naruszono przepisy określone w art. 42 ust.1 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych.

Od pracowników nie egzekwowano terminowego rozliczania zaliczek pobranych na wydatki do rozliczenia. W trzech przypadkach na dziewięć zbadanych, zaliczki nie zostały rozliczone w terminach wskazanych przez pracowników na wnioskach o ich udzielenie. Pełnego rozliczenia dokonano po 2, 3, 10 a nawet 12 miesiącach od ustalonego terminu. Na wnioskach o ich udzielenie wskazano ich przeznaczenie, jednak pracownicy nie zrealizowali wnioskowanych zakupów. Tym samym naruszone zostały przepisy wewnętrzne obowiązujące w jednostce, określone w § 9 pkt 1 Zarządzenia Burmistrza Miasta nr 21 z 29.12.1998 roku oraz przepisy § 18 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych ... (Dz. U. nr 122, poz. 1333). Nieegzekwowanie od pracowników terminowego rozliczania zaliczek stwierdzono również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 1998 roku.

Kontrola prawidłowości ustalania i ewidencjonowania należności długoterminowych wykazała, że na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” nie dokonywano bieżących księgowania związanych z ratalną sprzedażą mienia komunalnego, co było sprzeczne z przepisami art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Ewidencja księgowa na ww. koncie ograniczyła się w 2001 roku do dwóch zapisów, dotyczących przeksięgowania należności długoterminowych do krótkoterminowych – sporządzonych na 30.06.2001 roku i 31.12.2001 roku. Sprzedaży lokali mieszkalnych z rozłożeniem ceny na raty, dokonano w styczniu, lutym, marcu oraz kwietniu 2001 roku.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31.12.2001 roku zostały sporządzone nierzetelnie. W sprawozdaniu w części dotyczącej zobowiązań Urzędu Miasta wykazano dane niższe o 663.641,94 zł niż wynikające z ewidencji księgowej tej jednostki, co było niezgodne z przepisami § 8 ust.2 Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Stanowiło to niedopełnienie przez Zarząd Miasta obowiązku wynikającego z przepisów § 10 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 24, poz. 279).

Sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych ... za 2000, 2001 rok i I półrocze 2002 roku Zarząd Miasta sporządził na podstawie sprawozdań jednostkowych nie sprawdzonych pod względem merytorycznym, co spowodowało wykazanie zobowiązań wymagalnych w nieprawidłowych kwotach. W 2001 roku zawyżono zobowiązania wymagalne o 43.944 zł, a w 2000 roku zaniżono o 27.332 zł, ponieważ jako zobowiązania wymagalne wykazywano zobowiązania, których termin zapłaty nie minął przed upływem danego okresu sprawozdawczego oraz łącznie z odsetkami od nieterminowych wpłat. Naruszono tym przepisy §4 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 grudnia 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego... (Dz.U. nr 109, poz. 1244). Stanowiło to niedopełnienie przez Zarząd Miasta obowiązku wynikającego z przepisów §6 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2000 roku w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 16, poz. 209) oraz przepisów § 10 ust.1,3,4,5 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dowody księgowe, stanowiące w 2001 roku podstawę zwrotu kosztów z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych przedkładane były do rozliczenia w terminie uniemożliwiającym dopełnienie przez pracownika księgowości obowiązku wynikającego z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. z miesięcznym, a w jednym przypadku dwumiesięcznym opóźnieniem.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniu Rb-PDP za I półrocze 2002 roku nieprawidłowo, niezgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatku rolnego od osób prawnych. Zawyżono ich kwotę o 415 zł, poprzez wykazanie skutków całorocznych, podczas gdy okresem sprawozdawczym było I półrocze 2002 roku.

Pomimo wysokiego stanu zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych, stanowiącego w 2001 roku 59,10% należności z tego tytułu, czynności w celu windykacji zaległości nie były podejmowane na bieżąco bądź podejmowane w niepełnym zakresie, co stwierdzono w odniesieniu do czterech podmiotów gospodarczych w 2001 roku z siedmiu wytypowanych do badania.

Upomnienia wystawiano od 10 dni do 10 miesięcy, a w przypadku tytułów wykonawczych, od 3 do 28 miesięcy po terminie zapłaty, co było niezgodne z przepisami § 2, 3 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541). W przypadku dwóch podatników zalegających z zapłatą podatku przestano jedynie na wysłaniu upomnień, które okazały się nieskuteczne.

Stwierdzono ustalenie przez Zarząd Miasta i wypłacenie kwoty wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej dla Spółdzielni "Chromex", w kwocie o 2.861,64 zł wyższej od określonej przez Radę Miasta. Zarząd Miasta w dniu 9 lipca 2001 roku zawarł aneks do Porozumienia w sprawie współpracy ze Spółdzielnią "Chromex", którym wprowadzono z dniem 1 lipca 2001 roku podwyżkę wynagrodzenia za inkaso, do wysokości pokrywającej należny VAT płacony przez Spółdzielnię tj. do wysokości 61 % pobranej opłaty targowej, czym naruszył postanowienia art. 19 pkt 2 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl którego określenie wynagrodzenia za inkaso należy do wyłącznej kompetencji Rady Gminy.

Wystąpiły przypadki nieterminowego podejmowania czynności celem wyegzekwowania zaległości w czynszu dzierżawnym i opłatach za wieczyste użytkowanie gruntów. W przypadku dzierżawcy działki przy ul. Różanej, zalegającego z wpłatami za cały 2001 rok, Zarząd Miasta rozwiązał umowę dzierżawy w trybie natychmiastowym, dopiero z dniem 31 stycznia 2002 roku gdy zaległość wynosiła 3.069,83 zł. W przypadku użytkownika gruntu o numerze identyfikacyjnym W003203, który zalegał z opłatą roczną z tytułu wieczystego użytkowania gruntów za 1999, 2000 i 2001 rok, pozew do sądu skierowano dopiero w kwietniu 2002 roku. Jedynym podjętym działaniem w celu wyegzekwowania zaległości z 2000 roku u innego wieczystego użytkownika gruntów (W001660) były wysłane upomnienia w grudniu 2001 roku i maju 2002 roku.

Upomnienia do dzierżawców i wieczystych użytkowników gruntów wysyłano, powołując się na przepisy art. 15 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tj. o przepisy, które mają zastosowanie w przypadku należności podatkowych, a nie należności wynikających z umów cywilno – prawnych. Pobierano również koszty doręczenia upomnienia. Przepisy części II księgi II ustawy z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. nr 43, poz. 296 ze zm.), regulujące tryb postępowania zmierzającego do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu umów cywilno – prawnych, nie przewidują możliwości obciążania osób zalegających ze spłatą należności kosztami upomnienia.

Wobec wieczystego użytkownika gruntów o nr identyfikacyjnym W001654, posiadającego zaległości w opłatach za lata 1997 – 2001, Zarząd Miasta we wrześniu 2000 roku wyraził zgodę na przesunięcie terminu płatności zaległych rat do 31.12.2002 roku bez naliczania odsetek, co było niezgodne z przepisami określonymi w art. 71 ust. 4 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zm.).

W zmianach do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubań, zatwierdzonych uchwałami Rady Miasta dla terenu usługowo – mieszkaniowego położonego przy ul. Zgorzeleckiej oraz dla terenu osiedla mieszkaniowego przy ul. Głównej ustalono zerową stawkę procentową, służącą do naliczania opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, o której mowa w art. 36 ust. 3 ustawy z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz.U. z 1999 r. nr 15, poz. 139 ze zm.), czym naruszono przepis art. 10 ust. 3 ustawy.

Zarząd Miasta w 2001 roku ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych udzielił dotacji w kwocie 129.500 zł dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych. Ze środków z omawianych źródeł sfinansowane zostały wydatki nie związane z zadaniem zapisanym w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, tj. prowadzeniem profilaktycznych działań wśród młodzieży, na łączną kwotę 68.000 zł. Dla przykładu udzielono pomocy rzeczowej dla klubów sportowych i stowarzyszeń, jak również pokryte zostały koszty organizacji zawodów sportowych, diety dla sędziów, Dni Seniora, imprezy dla wnuków Sibiraków. Kserokopie dowodów źródłowych wydatków nie związanych z realizacją gminnego programu ujęto w załączniku nr 34 do protokołu kontroli.

Działania te były sprzeczne z postanowieniami art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który nakłada na gminy obowiązek wydatkowania dochodów pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie na wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Umowy w sprawie dotacji nie zawierały szczegółowego opisu zadań dotowanych, co było niezgodne z § 4 pkt 2 ppkt 2 uchwały Rady Miasta z 29 lutego 2000 roku w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu miasta dotacji, sposobu jej rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych oraz przepisami art. 118 ust. 2 w związku z art. 71 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie wydatków budżetowych

W trakcie realizacji budżetu Zarząd Miasta w I półroczu 2002 roku przekroczył plan wydatków w dziale 750 rozdziale 75023 § 4520 "Opłaty na rzecz budżetów j.s.t." o kwotę 3.742,60 zł, czym naruszył zasadę określoną w art. 92 pkt 3 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, zgodnie z którą, dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny.

W sprawozdaniu z wykonania planu wydatków za okres od początku roku do 30 czerwca 2002 roku nie wykazano przekroczenia wydatków, bowiem z paragrafu 4520, w którym nastąpiło przekroczenie planu wydatku wyksięgowano kwotę 3.742,60 zł i zaewidencjonowano ją w paragrafie

4580 "Pozostałe odsetki", w którym przeniesiony wydatek nie spowodował przekroczenia planu wydatku. Wprowadzona w kartach wydatków korekta nie miała żadnych powiązań z zapisami pierwotnymi, przeksięgowani i zapisów korygujących wydatki dokonywano na podstawie polecenia księgowania, w którym nie wskazano pozycji księgowej, numeru identyfikacyjnego dokumentu, bądź dokumentów będących przedmiotem zapisu korygującego oraz opisu operacji gospodarczej. Polecenia księgowania, nie spełniały wymogów prawidłowo sporządzonego dowodu księgowego. Stanowiło to niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, w myśl którego dowód księgowy powinien zawierać co najmniej opis operacji gospodarczej, oraz art. 24 w zakresie rzetelności i sprawdzalności ksiąg rachunkowych.

Stwierdzono realizowanie przez Zarząd Miasta nieplanowanych wydatków. W budżecie miasta na 2001 rok nie były planowane wydatki w dziale 921 "Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego" rozdziale 92109 "Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby" w § 4300 "Zakup usług pozostałych", a poniesiony wydatek z tytułu organizacji Dni Lubania w kwocie 40.000 zł - zadania realizowanego przez Miejski Dom Kultury w Lubaniu, zaklasyfikowano do działu 750 "Administracja Publiczna", rozdziału 75058 "Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą" § 4300 "Zakup usług pozostałych". Stanowiło to naruszenie art. 92 pkt 3 cytowanej ustawy o finansach publicznych w zakresie dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Niezależnie od tego stwierdzono, że dowodem dokumentującym sprzedaż usługi w Miejskim Domu Kultury - instytucji będącej podatnikiem podatku VAT, a zarazem wydatku w Urzędzie Miasta była nota księgowa wystawiona przez MDK.

Nieprawidłowości te świadczą o braku bieżącej kontroli stopnia wykorzystania środków zaplanowanych w określonych podziałkach klasyfikacji budżetowej przez Skarbnika Miasta.

Decyzje Burmistrza w sprawie przyznania dodatku specjalnego pracownikom Urzędu Miasta, w okresie od 1 września 2000 roku do 1 września 2001 roku, nie zawierały uzasadnienia przyznania dodatku specjalnego. Przepis § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. nr 61, poz. 707), warunkuje możliwość korzystania z dodatku specjalnego okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych lub powierzeniem dodatkowych zadań o wysokim stopniu złożoności.

W dniu 1 września 2001 roku Burmistrz Miasta powierzył dotychczasowemu pracownikowi Urzędu, zatrudnionemu na stanowisku konserwatora, stanowisko inspektora ds. administracyjno-gospodarczych w Wydziale Organizacyjno-Prawnym pomimo, iż pracownik ten nie spełniał wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych dla tego stanowiska, co było niezgodne z przepisami powołanego

rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych...

Kontrola terminowości opłacania składek na rzecz ZUS i FP od wynagrodzeń wypłaconych w lutym, marcu, maju, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku i listopadzie w 2001 roku, wykazała, że należne składki były odprowadzane po terminie określonym w art. 47 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 137, poz.887 ze zm.).

Za opóźnienie w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy zostały naliczone i odprowadzone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odsetki karne w kwocie 21.549,64 zł za 2001 rok i w kwocie 58,58 zł za I półrocze 2002 roku.

Szereg nieprawidłowości wystąpiło przy naliczaniu i wypłacaniu diet radnym. Z naruszeniem zasad, określonych w § 4 uchwały rady miasta z 19 września 2000 roku w sprawie przyznawania i wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży, w okresie od września 2000 roku do sierpnia 2002 roku, radnym zostały wypłacone diety wyższe od należnych o 2.386,34 zł. Spowodowane to było tym, iż jako podstawę do wyliczenia kwoty potrąceń za nieobecności na posiedzeniach rady jej komisjach i Zarządu, przyjęto najniższą kwoty diety zamiast kwotę diety należną radnemu ustaloną w zależności od pełnionej funkcji.

Radnemu Wiesławowi Wajcfelt za luty 2001 roku wypłacono dietę w kwocie 554,39 zł mimo, że radny nie uczestniczył w żadnym z posiedzeń w tym miesiącu, a rada w § 4 pkt 3 powołanej uchwały rady z 19 września 2000 roku uzależniła otrzymanie diety od udziału radnego w posiedzeniach rady i jej komisjach.

Należne radnym diety nie zostały pomniejszone za nieobecności nieusprawiedliwione na sesji posiedzeniach komisji i Zarządu miasta, wynikające z list obecności, czym naruszono postanowienia § 4 pkt 1i 2 cytowanej uchwały rady. Skutkiem tego było nienależne wypłacenie radnym, w okresie od sierpnia 2000 roku do lipca 2002 roku, środków pieniężnych w łącznej kwocie 6.719,67 zł.

Listy wypłat diet były zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika i Burmistrza Miasta (Zastępcę Burmistrza) pomimo, że zawierały błędy rachunkowe, tj. przy braku potrąceń na liście wypłat kwota należnej diety była inna niż kwota diety do wypłaty. Nie zostały zatem wypełnione dyspozycje art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości w świetle których, dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują.

Diety za styczeń i luty 2001 roku zostały wypłacone radnym przed odbyciem sesji rady, co było sprzeczne z treścią § 1 pkt 1 uchwały rady miasta z 19 września 2000 roku. Wydatki z tytułu ryczałtu w 2001 roku oraz wypłat diet za okres od maja do października 2001 roku ewidencjonowane były z miesięcznym opóźnieniem, a w jednym w przypadku z dwumiesięcznym opóźnieniem, czym naruszono przepis art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w brzmieniu obowiązującym w tym okresie.

Wystąpiły przypadki nierzetelnego sprawdzenia prawidłowości naliczania kosztów podróży służbowych, czego dowodzi brak odpowiednich korekt w przypadku gdy wypłaty następowały niezgodnie z przepisami. I tak: w rachunkach kosztów podróży do Prienai w kwietniu 2001 roku, wypłacono ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejskiej w łącznej kwocie 1.451,20 zł, podczas gdy podróż służbową odbyto wynajętym na ten cel środkiem transportu. Było to niezgodne z treścią § 10 ust.2 rozporządzenia MPiPS z 3 lipca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. nr 89, poz.568 ze zm.).

Należność z tytułu diety na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej radnych do Prienai, obliczana była niezgodnie z zasadami określonymi w § 4 ust.1 rozporządzenia MSWiA z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz.U. nr 66, poz. 800 ze zm.).

Do rozliczenia kosztów przejazdu koleją z Gorlitz do Frankfurtu i z powrotem nie załączono dokumentów potwierdzających wydatek w kwocie 725,59 zł, co było niezgodne z przepisami § 15 ust.3 rozporządzenia MPiPS z 3 lipca 1998 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Wydatek do wypłaty zatwierdził Skarbnik Miasta i Zastępca Burmistrza Wiesław Wydra.

Wyjazd radnych do Prienai i Loebau w 2001 roku zlecił Burmistrz Miasta, co było niezgodne z przepisami § 2 ust.1 rozporządzenia MSWiA z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży radnych gminy. W poleceniach wyjazdu służbowego do Prienai w 2001 roku nie został określony środek transportu właściwy do odbycia podróży, co było niezgodne z przepisami § 5 ust.1 rozporządzenia.

Stwierdzono rozliczenie delegacji (w poleceniach wyjazdu do Prienai) za okres inny niż wskazany w poleceniach wyjazdu służbowego. W jednym przypadku w poleceniu wyjazdu służbowego nr 244 stwierdzono brak określenia celu wyjazdu służbowego, natomiast w poleceniach wyjazdu służbowego o numerach 220, 222 i 239 brak precyzyjnego określenia celu wyjazdu.

W sierpniu 2001 roku, stawkę za jeden kilometr przebiegu pojazdu przyjęto niezgodnie z przepisami § 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 26 marca 1998 roku w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. nr 41, poz.239), co stwierdzono w przypadku oświadczeń dwóch pracowników o używaniu pojazdu do celów służbowych na dwa przyjęte do kontroli.

Umowy o używanie samochodów prywatnych do celów służbowych zawarte z pięcioma pracownikami Urzędu w 2001 roku, nie posiadały kontrasygnaty Skarbnika Miasta, pomimo że zawierały w swej treści zobowiązanie pieniężne gminy, czym naruszono przepisy art. 46 ust.3 ustawy o samorządzie gminnym.

Podstawę naliczenia odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników Urzędu, stanowiła przeciętna liczba zatrudnionych, która nie została skorygowana na koniec 2001 roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych według zasad określonych w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 14 marca 1994 roku w sprawie sposobu ustalania liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. nr 43, poz. 168 ze zm.). Skutkiem tego było zaniżenie odpisu o 196,50 zł.

Na rachunek bankowy Funduszu w 2001 roku nie została przekazana pełna kwota stanowiąca równowartość dokonanego odpisu, tj. 25.406,08 zł. Przekazanie należnych funduszowi środków za 2001 rok nastąpiło dopiero w trakcie kontroli - 30 września 2002 roku. Odpisy przekazywano na rachunek bankowy Funduszu bez zachowania terminów określonych w art. 6 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych – tekst jednolity: Dz.U. z 1996 roku nr 70, poz. 335 ze zm. Część środków Funduszu została wykorzystana w sposób naruszający art.8 ust.1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ponieważ pracownikom wydano bony towarowe o wartości 3.680 zł bez uwzględnienia sytuacji materialnej pracowników.

Szereg nieprawidłowości stwierdzono **przy udzielaniu zamówień na roboty drogowe.**

Kryteriami oceny ofert na wykonanie robót drogowych i nawierzchni masami innymi niż bitumiczne, określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, były: cena, doświadczenie zawodowe oferenta i potencjał sprzętowy, natomiast na wykonanie robót drogowych i nawierzchni masami bitumicznymi były: cena i wiarygodność techniczna (podkryterium potencjał sprzętowy). Specyfikacje istotnych warunków zamówienia na wykonanie wymienionych robót drogowych, nie spełniały wymogów art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ kryterium (podkryterium) potencjał sprzętowy nie sprowadzono w pełni do poziomu mierzalności dla umożliwienia obiektywnej oceny punktowej ofert. W następstwie powyższego poszczególni członkowie Komisji Przetargowej przyznali tej samej ofercie różne liczby punktów. Na drukach ZP-52 "Karta indywidualnej oceny oferty" nie zamieszczono uzasadnienia dokonanej oceny punktowej.

Wadzia wniesione przez jednego z oferentów w postępowaniach przetargowych na roboty drogowe zostały zwrócone po upływie dwóch i pół miesiąca bez odsetek bankowych należnych wykonawcom, pomniejszonych o koszty prowadzenia rachunku bankowego, przez co nie zostały wypełnione dyspozycje art. 42 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zarząd Miasta reprezentowany przez Burmistrza Konrada Rowińskiego i jego zastępcę Wiesława Wydrę przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta zawarł z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych w Lubaniu umowy o wykonawstwo robót drogowych pomimo, że wykonawca nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Podpisując umowy Zarząd Miasta poświadczyl nieprawdziwy fakt, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr 5541/1/2001 w kwocie 2.500 zł oraz w kwocie 5.000 zł w przypadku umowy nr TI5541/2/2001, wniesione zostało w formie gotówkowej przed podpisaniem tych umów.

Wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr 5541/2/2001 została ustalona niezgodnie z przepisami § 2 rozporządzenia MGPIB z 30 grudnia 1994 roku w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia (Dz.U. nr 140, poz.794), bowiem ustalono kwotę 5.000 zł zamiast 26.700 zł. (890.000x3%)

Zarząd Miasta przekroczył uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawach zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Rady Miasta. Realizował zadanie inwestycyjne pn: modernizacja chodnika przy ulicy Pastelowej bez uprzedniego wprowadzenia zadania do budżetu miasta na 2001 rok i zabezpieczenia środków na jego realizację. Zadanie wprowadzono do budżetu miasta 7 sierpnia 2001 roku, a jego wykonanie zostało zlecone w dniu 20 czerwca 2001 roku wykonawcy Przedsiębiorstwu Robót Drogowych w Lubaniu. Tym samym naruszył przepisy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit."e" ustawy o samorządzie gminnym.

W ramach zamówienia na roboty drogowe udzielonego Przedsiębiorstwu Robót Drogowych w Lubaniu, Zastępca Burmistrza Miasta udzielił temu wykonawcy zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych na wykonanie zasilenia i oświetlenia ulicznego ulic terenu osiedla domów jednorodzinnych Willowe w Lubaniu, pomimo braku wystąpienia przesłanek ustawowych dających podstawę do zastosowania tego trybu. Nie został spełniony jednocześnie drugi warunek tego trybu - konieczność zachowania tych samych norm, parametrów i standardów. Naruszył tym przepisy art. 14 ust. 2 ustawy. Odstąpienie od przetargu nieograniczonego i wybór innego trybu możliwe jest tylko w sytuacjach określonych w niniejszej ustawie.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zasilenia i oświetlenia ulicznego ulic terenu osiedla domów jednorodzinnych Willowe w Lubaniu o wartości 59.235,83 zł, zamawiający nie prowadził dokumentacji podstawowych czynności związanych z postępowaniem, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Urząd Miasta nie posiadał wymaganej przez przepisy prawa budowlanego decyzji o pozwoleniu na budowę oraz projektu budowlanego na realizację zadań inwestycyjnych pn: Droga Osiedle Willowe III; Droga Bracka i Spółdzielcza; Droga Stara, Wąska; Droga Spacerowa, Łąkowa, Gajowa; Modernizacja chodników Miodowa, Błękitna; Modernizacja drogi Osiedle Fabryczna, Modernizacja chodnika Pastelowa, Modernizacja ulicy Klasztornej i Modernizacja Bracka, Wąska, co stanowiło naruszenie przepisów odpowiednio art. 28 ust. 1 i art. 34 ust. 4 ustawy z 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tj. Dz.U. z 2000 r. nr 106, poz. 1126 ze zm.). Udzielenie zamówienia bez uzyskania wymaganej decyzji administracyjnej jest przesłanką do stwierdzenia nieważności umowy, stosownie do art. 72 ust. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

Prowadzone roboty drogowe nie były dokumentowane w dzienniku budowy, co było niezgodne z przepisami art. 22 pkt 2 ustawy Prawo budowlane. Realizowane były bez opracowanego

harmonogramu rzeczowo – finansowego, co nie pozwalało na przeprowadzenie kontroli przebiegu robót z harmonogramem robót. W związku z powyższym nie były wykonywane podstawowe obowiązki inspektora nadzoru inwestorskiego, wynikające z art.25 Prawo budowlane, tym samym nie zostały zrealizowane postanowienia § 11 pkt 2 umów na roboty drogowe.

W zakresie gospodarki środkami rzeczowymi i ich inwentaryzacji

Salda kont 011 i 013 nie odzwierciedlały stanu faktycznego, co spowodowane było nie wprowadzeniem do ewidencji księgowej (konto 011 "Środki trwałe") dróg gminnych, które ze względu na swój charakter, zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy o rachunkowości, zaliczane są do środków trwałych.

Od stycznia 1999 roku zaniechano poprzez zaniedbanie - ewidencjonowania pozostałych środków trwałych, pomimo obowiązku wynikającego z § 15 pkt 3 i 4 instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych. W konsekwencji czego na stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” w 2001 roku nie przyjęto pozostałych środków trwałych o wartości nie mniejszej niż 11.695,64 zł. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 24 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości w zakresie rzetelności i bezbłędności prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Z powodu niezgadzania ewidencji analitycznej z zapisami ewidencji syntetycznej konta 011, obroty w ewidencji analitycznej w I półroczu 2002 roku były niższe o 1.501.634,0 zł po stronie przychodu, i o 1.606.484,37 zł po stronie rozchodu, niż w ewidencji syntetycznej, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 16 ust. 1 pkt 2 oraz art.26 ustawy o rachunkowości.

W ewidencji księgowej na koncie 030 - "Długoterminowe aktywa finansowe" nie wykazano składników majątkowych o wartości 1.658.253,40 zł wniesionych w formie aportu rzeczowego spółkom, których udziałowcem jest Gmina Miejska Lubań, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości...

Nieprawidłowo prowadzono księgę środków trwałych, z uwagi na:

- brak ujęcia w księdze środków trwałych faktycznej wartości gruntów stanowiących własność gminy oraz zmian w stanie gruntów, stanowiących mienie komunalne, w związku z ich nabyciem lub zbyciem. W zmniejszeniach w ww. grupie środków trwałych nie zostały zaksięgowane operacje związane ze sprzedażą działek gruntu w latach 1990-2002. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art.20 ust.1 i art.24 ustawy o rachunkowości,
- brak wskazania dowodów księgowych, na podstawie których dokonano zapisów, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
- zaewidencjonowanie w 2001 roku w grupie 0 "Grunty" nieruchomości zabudowanych.

Środki trwałe nie posiadały nadanych symboli klasyfikacji środków trwałych (KŚT), co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. nr 112, poz.1317 ze zm.).

Wystąpiły ponad roczne opóźnienia w sporządzaniu dokumentacji dotyczącej przyjęcia środków trwałych z inwestycji oraz wprowadzeniu środka na stan majątku gminy. Stanowiło to nieprzestrzeganie obowiązku wynikającego z art. art. 2 pkt 11, 20 ust. 1 i 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

W wyniku porównania stanu faktycznego składników majątkowych, znajdujących się w losowo wybranym pomieszczeniu Urzędu, ze stanem ewidencyjnym, stwierdzono różnice w stanie środków rzeczowych. Spowodowane to było niesporządzeniem dowodów zmiany miejsca użytkowania składników majątkowych (składniki zostały przemieszczane pomiędzy wydziałami, a fakt ten nie został uwidoczniiony w ewidencji). Środki rzeczowe jak: krzesła obrotowe, aparat telefoniczny oraz lustro nie były oznaczone numerami inwentarzowymi umożliwiającymi ich identyfikację, a w pomieszczeniu biurowych nie było spisów znajdującego się inwentarza.

Ewidencję pozostałych środków trwałych prowadzono w sposób uniemożliwiający ustalenie osób, którym zostały one powierzone, co było niezgodne z postanowieniami § 1 pkt 3 zarządzenia nr 15 z 10 lipca 2002 roku w sprawie ustalenia metod wyceny aktywów trwałych stanowiących własność Miasta Lubania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2002 roku. Prowadzona ewidencja pozostałych środków trwałych (ilościowo) nie zawierała opisu przedmiotu, symbolu i numeru dowodu przyjęcia pozostałych środków trwałych, numeru fabrycznego przedmiotu.

Wynikający z ewidencji księgowej stan konta 012 " Pozostałe środki trwałe na magazynie" nie był poddawany okresowej weryfikacji, wobec czego na dzień 31.12.2001 i 30.06.2002 roku ujmował saldo nierealne. Nierealne aktywa wykazano w bilansie jednostki na 31.12.2001 rok.

Na skutek braku rzetelnego wykonywania obowiązków służbowych wynikających z wewnętrznych unormowań, niewłaściwie przeprowadzono inwentaryzację pozostałych środków trwałych według stanu na dzień 31.12.2001 roku. Spisem z natury nie objęto drukarki DESK Jet 540. Wobec braku prowadzenia ewidencji księgowej na koncie 013, spisane składniki majątkowe nie zostały wycenione, a wyniki inwentaryzacji nie zostały powiązane z zapisami ksiąg rachunkowych oraz rozliczone, co było niezgodne z art. 27 ustawy o rachunkowości.

Materiały, które po dokonanych zakupie odnoszone były bezpośrednio w koszty, nie podlegały inwentaryzacji na koniec w 2000 i 2001 roku. Stanowiło to nieprzestrzeganie przepisów art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości, zobowiązujących do ustalenia stanu składników majątkowych na koniec roku obrotowego drogą spisu z natury i jego wyceny oraz korekty kosztów o wartość tego stanu w sytuacji odpisywania w koszty.

Nie została rozliczona inwentaryzacja materiałów przeciwpowodziowych w magazynie przeprowadzona na dzień 28 grudnia 1998 roku. Spisane materiały nie zostały wycenione, a wyniki inwentaryzacji nie zostały powiązane z zapisami ksiąg rachunkowych, co jest sprzeczne z art.27 ustawy o rachunkowości. Stan zapasów materiałowych w magazynie, nie został objęty ewidencją na koncie 310 „Materiały” księgi głównej oraz na kontach pomocniczych.

Operacje związane neodpłatnym nabyciem materiałów budowlanych oraz z wydaniem materiałów wykonawcy robót drogowych Przedsiębiorstwu Robót Drogowych w Lubaniu nie były objęte ewidencją księgową.

Zastosowane stawki umorzeniowe w przypadku budynku krytej pływalni, budynku Przedszkola oraz 5 maszyn do pisania, nie odpowiadały stawkom określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 9 grudnia 1999 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. nr 100, poz. 1175). Jednostka nie posiadała opracowanego planu amortyzacyjnego, o którym mowa w art. 32 ustawy o rachunkowości.

W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi

W dwóch, objętych kontrolą zakładach budżetowych nie planowano stanu środków obrotowych na koniec 2001 roku, do czego zobowiązywał przepis § 33 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych (...). W Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Lubaniu na koniec 2001 roku wystąpił ujemny stan środków obrotowych, co w świetle obowiązujących przepisów § 38 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów, zobowiązywało organ który powołał ten zakład, do rozważenia decyzji o jego likwidacji.

Dokonano błędnej klasyfikacji budżetowej, ponieważ dotację dla Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w kwocie 25.000 zł zakwalifikowano w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport”, rozdziale 92601 „Obiekty sportowe”, paragrafie 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. nr 59, poz.688 ze zm.). W związku z nieprawidłową klasyfikacją tego wydatku wystąpiła niezgodność w zakresie kwot dotacji, wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2001 rok, ze sprawozdaniem Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych za ten rok.

Reasumując, za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia nad przebiegiem realizacji zadań gminy miejskiej Lubań odpowiedzialność ponosił Zarząd Miasta, Burmistrz Miasta jako kierownik jednostki i Skarbnik.

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez pełną realizację następujących wniosków:

1. Zaktualizowanie posiadanej dokumentacji w sprawie zasad rachunkowości, w celu doprowadzenia do zgodności z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 roku przepisami znowelizowanej ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. nr 76, poz. 694 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 1752).
2. Doprowadzenie obsługi bankowej budżetu gminy do zgodności z przepisami art. 134 ust.1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 155, poz. 1014 ze zm.).
3. Egzekwowanie od Skarbnika Miasta realizacji rzetelnego i bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z wymogami art. art. 8, 10,16, 20, 21, 23, 24 i 26 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości.
4. Dokonanie zwrotu z rachunku budżetu miasta środków finansowych pobranych w latach 1999-2002 z rachunków funduszy oraz rachunku depozytowego.
5. Wprowadzanie do budżetu miasta uzyskanych pozabudżetowych środków finansowych, stosownie do przepisów art. 3 pkt 7 ustawy z 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2002 (Dz.U. nr 150, poz. 983 ze zm.).
6. Przestrzeganie obowiązku zapewnienia zgodności obrotów i sald konta 133 "Rachunek budżetu" prowadzonego do rachunku bieżącego gminy z księgowością banku, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości...(Dz.U. nr 153, poz. 1752).
7. Udzielenie przez Burmistrza pełnomocnictw kierownikom gimnazjów i gospodarstw pomocniczych celem wypełnienia postanowień § 21 pkt 1 Statutu Miasta i art.47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 nr 142, poz. 1591 ze zm.).
8. Zaprzestanie dotychczasowej praktyki wprowadzania do ewidencji analitycznej do konta 130"Rachunek bieżący jednostek budżetowych" zapisów stornujących w przypadku gdy treść polecenia księgowania nie uzasadnia wprowadzenia tego zapisu, celem wypełnienia dyspozycji art. 22 i 24 ustawy o rachunkowości.
9. Nadawanie numerów identyfikacyjnych dowodom księgowym, będącym podstawą zapisów w ewidencji księgowej, w sposób umożliwiający ich identyfikację i sprawdzenie sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, celem wypełnienia dyspozycji art, art. 23 ust. 2 pkt 2 i 24 ust. 4 ustawy o rachunkowości.
10. Prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania w sposób zapewniający właściwą kontrolę nad drukami. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych w tym zakresie.
11. Udzielanie i rozliczanie zaliczek na wydatki do rozliczenia, zgodnie z przepisami § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczególnych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych...(Dz.U. nr 122, poz. 1333) oraz uregulowaniami wewnętrznymi jednostki.

12. Przestrzeganie w toku wykonywania budżetu zasad gospodarki finansowej, określonych w art. 28 ust. 1 oraz w art. 92 ust. 3 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, a w szczególności zasady dokonywania wydatków w granicach określonych w planie finansowym oraz zaciągania zobowiązań w granicach upoważnienia udzielonego przez Radę.
13. Przestrzeganie obowiązku regulowania zaciągniętych zobowiązań w terminach wynikających z zawartych umów bądź przepisów prawa celem niedopuszczenia do uszczuplenia środków publicznych wskutek zapłaty odsetek za nieterminową realizację zobowiązań.
14. Wzmoczenie kontroli nad zaciągniętymi zobowiązaniami i regulowanie zobowiązań wynikających z zawieranych umów w terminach wynikających z tych umów w celu uniknięcia stosowania praktyki finansowania robót budowlanych gminy przez ich wykonawców
15. Ścisłe przestrzeganie postanowień zawartych umów dotyczących kredytów i pożyczek w zakresie terminowości i wysokości spłaty długu publicznego.
16. Zobowiązanie kierowników jednostek organizacyjnych Gminy do rzetelnego sporządzania sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, a także przeprowadzanie merytorycznej kontroli tych sprawozdań, stosownie do przepisów § 10 ust. 1, 3, 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 24, poz. 279).
17. Ustalanie wartości zobowiązań wymagalnych, zgodnie z przepisami § 4 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 grudnia 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji oraz kwoty przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz.U. nr 109, poz. 1244).
18. Przestrzeganie, przy sporządzaniu sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetowych, przepisów § 10 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie zgodności kwot wykazanych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
19. Wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych zgodnie z przepisami § 2, 3 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137, poz. 1541), w terminach zapewniających regularne wpływy dochodów budżetowych z tytułu należności podatkowych.
20. Przy naliczaniu i wypłacaniu wynagrodzenia inkasentom opłaty targowej przestrzeganie postanowień uchwały Rady Miasta, określającej wynagrodzenie za inkaso oraz przestrzeganie wyłącznej kompetencji Rady Gminy w zakresie ustalania wysokości wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej, stosownie do przepisów art. 19 pkt. 2 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 9, poz. 84).
21. Celem spełnienia postanowień wynikających z przepisów § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych

w urzędach gmin...(Dz.U. nr 61, poz. 707 ze zm.) uzasadnianie na piśmie przyznanego dodatku specjalnego.

22. Odprowadzanie składek ZUS w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137, poz. 887 ze zm.).
23. Rozliczanie diet radnym zgodnie z postanowieniami uchwały rady. Spowodowanie zwrotu do budżetu gminy środków pieniężnych z tytułu nienależnie wypłaconych diet radnym w łącznej kwocie 9.660,04 zł, z tego: w kwocie 2.386,34 zł na skutek przyjęcia błędnej podstawy do wyliczenia potrąceń diety, w kwocie 6.719,67 zł za nieobecności nieusprawiedliwione na sesji, posiedzeniach komisji i Zarządu Miasta oraz w kwocie 554,39 zł za brak uczestnictwa radnego w lutym 2001 roku na posiedzeniach rady i jej komisjach.
24. Przestrzeganie przepisów § 2 ust.1 i §5 ust.1 rozporządzenia MSWiA z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży radnych gminy (Dz.U. nr 66, poz. 800 ze zm.).
25. Przestrzeganie, przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych zasad określonych w art.22 ust.1 ustawy o rachunkowości oraz przepisach w § 8 ust.1 i §13 ust.3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 8 maja 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. nr 50, poz. 525 ze zm.). Dokonanie zwrotu do budżetu gminy kwoty 725,59 zł z tytułu nieudokumentowanych kosztów podróży służbowych poza granicami kraju.
26. Rozliczanie kosztów podróży zgodnie z przepisami § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 8 maja 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Dokonanie zwrotu do budżetu kwoty 1.451,20 zł z tytułu nienależnie wypłaconych ryczałtów na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej.
27. Przestrzeganie przepisów § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 4 marca 1994 roku w sprawie sposobu ustalenia przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych celem zapewnienia prawidłowego naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. nr 43, poz. 168).
28. Przestrzeganie przepisów art. art. 1, 2, 6 i 8 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 nr 70, poz. 335 ze zm.) w zakresie przyznawania świadczeń w wysokości uzależnionej od sytuacji życiowej i materialnej osoby uprawnionej, terminowego przekazywania dokonanych odpisów na rachunek bankowy oraz przeznaczania funduszu wyłącznie na finansowanie działalności socjalnej.
29. Przestrzeganie kompetencji organów w zakresie realizowania zadań inwestycyjnych, określonych w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy o samorządzie gminnym.

30. Klasyfikowanie wydatków budżetowych zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. nr 59, poz. 688 ze zm.).
31. Przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, przepisów ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 72, poz. 664 ze zm.), zwłaszcza przestrzegania przesłanek w zakresie stosowania trybów udzielania zamówienia w sytuacjach przewidzianych ustawą.
32. Dokonywanie rozliczania materiałów przekazywanych na roboty budowlane, w celu wypełnienia postanowień art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
33. Egzekwowanie od wykonawców robót budowlanych obowiązku zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości określonej przepisami § 3 rozporządzenia MSWiA z 16 lipca 2002 roku w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie publiczne (Dz.U. nr 115, poz. 1002).
34. Przestrzeganie zasad określonych w przepisach ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2000 r. nr 106, poz. 1126 ze zm.) dot. pozwolenia na budowę oraz nadzoru inwestorskiego.
35. Ujmowanie w księgach rachunkowych jednostki składników majątkowych, zgodnie z przepisami art. 3 pkt 11 i 24 ust.2 ustawy o rachunkowości oraz uregulowaniami wewnętrznymi jednostki. Zewidencjonowanie na koncie 030 "Długoterminowe aktywa finansowe" pełnej wartości składników majątkowych wniesionych do spółek komunalnych gminy.
36. Nadanie środkom trwałym symboli klasyfikacji środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. nr 112, poz. 1317 ze zm.).
37. Przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych oraz rozliczanie wyników inwentaryzacji, zgodnie z przepisami rozdziału 3 ustawy o rachunkowości. Dokonanie oznakowania składników majątkowych numerami inwentarzowymi.
38. Skuteczne dochodzenie należności z tytułu czynszu dzierżawnego oraz opłat za wieczyste użytkowanie gruntów w celu zapewnienia realizacji dochodów z mienia.
39. Przestrzeganie przepisów art. 42 ust.1 pkt 2 ustawy z 10 września 1994 roku o zamówieniach publicznych przy dokonywaniu zwrotu wadliwych przetargowych.
40. Ustalanie stanu środków obrotowych w zakładach budżetowych, z zachowaniem zasad określonych w § 33 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych (...) Dz.U. nr 122, poz.1333.
41. Wykorzystywanie dochodów z opłat za wydane zezwolenia wyłącznie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z przepisami art.18² ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku nr 47, poz.1231 ze zm.). Dokonywanie kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z tych środków jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych.

42. Przestrzeganie przepisów art. 10 ust. 3 ustawy z 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz.U. z 1999 roku nr 15, poz. 139 ze zm.), w zakresie ustalania stawki procentowej służącej do naliczania opłaty o której mowa w art. 36 ust. 3 tej ustawy.
47. Wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje udzielenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykonania wniosków lub o przyczynach ich niewykonania.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Marian Kwolik

Przewodniczący Rady Miasta Lubania.